

Suomen erityiskasvatuksen liitto Sel ry:n lausunto Oikeus oppia-kehittämishjelmaan marraskuussa 2020

Suomen erityiskasvatuksen liitto Sel. ry kiittää mahdollisuudesta osallistua työryhmän toimintaan. Haluamme nostaa esille seuraavat asiat:

1. Opettajarekisteri

Oppilaalla on oikeus saada koulutetun ja kelpoisen opettajan opetusta. Opettajarekisteri toisi myös nähtäväksi reaaliaikaisen koulutustarpeen sekä parantaisi oppilaan oikeutta saada kelpoisen, koulutetun erityisopettajan opetusta.

2. Erityisopettaja yhteiseksi virkanimikkeeksi

Laki ja erityisopettajien kelpoisuusasetus eivät tällä hetkellä kohtaa koulun arjessa. Ongelma ei ole se, etteikö erityisopettajan koulutus (esim. FM, aineenopettaja, erityisopettajan opinnot) antaisi riittäviä taitoja toimia laaja-alaisen erityisopettajan tehtävissä kaikilta osin, myös erityisen tuen oppilaiden opetuksesta vastaamassa. Ongelma on asetuksen sanamuoto, joka määrittää vain erityisluokanopettajan kelpoiseksi näihin tehtäviin. Siksi esitämme, että työryhmä pohtii asetuksen muuttamista siten, että erityisluokanopettaja ja erityisopettaja olisivat kelpoisia toteuttamaan kaikkea (osa-aikaista ja koko-aikaista) erityisopetusta ja molempien ammattinimike olisi erityisopettaja ja opetusvelvollisuus 22h.

Korostamme, että oppilaalla on oikeus tarvitsemaansa tukeen. Tuen muoto ja toteuttamistapa ei määräydy opettajan virkanimikkeellä vaan tuen tarpeella. Jos oppilas tarvitsee tukea erityisluokassa, hänellä tulee olla siihen oikeus ja mahdollisuus.

3. Erityisopettajakoulutuksen yhtenäistäminen

Nykyiset koulutusväylät ovat luoneet kirjavuutta kelpoisiksi erityisopettajiksi valmistuville. Erilaisin perustutkinnoin eri yliopistoista saavuttaa kelpoisuuden erilaisiin erityisopetuksen tehtäviin. Opintojen sisällöt eroavat toisistaan. Tavoitteena olisi, että koulutuksen järjestäjät yhtenäistäisivät opintojen sisältöjä. Kaikille valmistuville erityisopettajille pitäisi taata sama osaaminen. Täydennyskoulutuksen tarve tulisi myös huomioida.